

DECIZIE

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând recursul declarat de către Pilat Ion,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Moroșan Victor împotriva lui Pilat Ion cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Pilat Ion, reprezentat de avocatul Pralea Grigore și s-a acordat termen apelantului pentru prezentarea apelului în original și a dovezii de plată a taxei de stat,

c o n s t a t ă :

La 25 noiembrie 2015, Moroșan Victor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pilat Ion cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că sunt vecini cu pârâtul Pilat Ion, ambii locuind în casa nr. 15 din str. Șevcenco, mun. Bălți.

Menționează reclamantul că, prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2015, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 iulie 2013, Pilat Ion a fost recunoscut vinovat și tras la răspunderea penală în baza art. 152 alin. (1) din Codul penal.

Susține că în urma acțiunilor pârâtului din data de 31 august 2012, i-au fost cauzate leziuni corporale sub forma de plăgi contuze a regiunii occipitale și a bărbiei, contuzia scrotului, excoriația pe buza superioară pe centru.

Remarcă că pentru restabilirea stării de sănătate are nevoie de intervenție chirurgicală.

Afirmă că, potrivit certificatului nr. 16 din 12 februarie 2013, eliberat de CME „Sancos”, prețul operației se estimează la un cost aproximativ de 6400 lei-implantul și 4000 lei - spitalizarea și intervenția.

Prin urmare, consideră că pârâtul Pilat Ion urmează să-i repare prejudiciul material cauzat prin vătămarea sănătății în suma totală de 10 400 lei și să achite costul tratamentului operator.

Indică că, pentru adresarea la CME „Sancos” a fost nevoit să achite 100 lei, pentru rezonanță magnetică - 1 600 lei, pentru tratament - 300 lei, pentru transport - 100 lei, iar în total suma de 2 100 lei, cheltuieli care au fost suportate suplimentar din vina pârâtului și care urmează a fi recuperată de către Pilat Ion.

Relevă că cuantumul prejudiciului moral urmează a fi determinat în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și legislația națională.

În acest sens, insistă că în urma acțiunilor culpabile ale pârâtului au fost cauzate suferințe atât pe plan fizic, cât și psihic, considerând că i-a fost cauzat prejudiciul moral pe care îl estimează la suma de 50 000 lei.

Mai menționează că, pe parcursul examinării cauzei penale a fost apărat de avocatul Corineț Nicolai, pentru serviciile căruia a achitat suma de 5 000 lei.

Iar, pentru inițierea prezentului litigiu a fost nevoit să suporte cheltuieli suplimentare pentru asistența juridică a avocatului, pentru care a achitat suma de 3 500 lei, fapt ce se confirmă prin bonul de plată WL 831060, cheltuieli care în corespundere cu art. 96 CPC, urmează să fie recuperate din contul pârâtului.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 1398, art. 1419, art. 1422 din Codul civil.

Solicită repararea prejudiciului cauzat prin vătămarea integrității corporale și a sănătății prin încasarea de la Pilat Ion în beneficiul lui Moroșan Victor în vederea reparării tratamentului operator în sumă de 10 600 lei și prejudiciul material suplimentar în sumă de 2 100 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 8 500 lei.

Ulterior, pe parcursul examinării cauzei și-a concretizat cerințele, solicitând încasarea de la pârât a prejudiciului material în sumă de 10 400 lei, prejudiciul material suplimentar în sumă de 2 100 lei, care constituie cheltuieli suportate în legătură cu tratamentul său, prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei și 3000 lei, ce se confirmă prin bonurile de plată anexate la materialele cauzei, iar în total 8000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 19 iulie 2016, acțiunea a fost admisă parțial fiind încasat de la Pilat Ion în beneficiul lui Moroșan Victor prejudiciul material în sumă de 12 500 lei, 10 000 lei cu titlu de prejudiciul moral, 8 000 lei cu titlu de asistență juridică și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 475 lei, în rest acțiunea a fost respinsă (f. d. 99-102).

La 13 august 2016, Pilat Ion, reprezentat de avocatul Pralea Grigore a depus apel în xerocopie împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea acestuia casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care a dispune rejudecarea cauzei de către prima instanță în alt complet de judecată (f. d. 95-96).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Pilat Ion, reprezentat de avocatul Pralea Grigore, s-a acordat apelantului termen până la data de 08 noiembrie 2016, ora 09.00 pentru prezentarea cererii de apel în original și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de

357 lei, totodată fiindu-i explicat că dacă apelantul nu va îndeplini în termen indicațiile din încheierea judecătorească, cererea de apel va fi restituită fără examinare (f. d. 107).

La 27 octombrie 2016, Pilat Ion a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu transmiterea cererii de apel pentru examinare la Curtea de Apel Bălți (f. d. 112).

În motivarea recursului recurentul a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată și pasibilă de casare.

Cu referire la prevederile art. 86 CPC, indică că instanța judecătorească soluționează cererile părților privind amânarea sau eșalonarea plății taxei de stat ținând cont de situația lor materială.

În acest sens, susține că situația materială a familiei este foarte grea, deoarece familia este compusă din 5 membri dintre care trei copii minori, soția care este încadrată în gradul II de invaliditate, iar câștigul lui constituie nu mai mult de 2 000 lei, suma care este insuficientă pentru plata serviciilor comunale și procurarea produselor alimentare.

Remarcă că, circumstanțele sus menționate, nu au fost examinate de către Curtea de Apel Bălți, iar încheierea instanței de apel de a nu da curs cererii de apel este prematură.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă că recurentul Pilat Ion a recepționat copia încheierii instanței de apel din 18 octombrie 2016, la data de 24 octombrie 2016, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție ce se conține în materialele cauzei (f. d. 110).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul Pilat Ion s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la data de 27 octombrie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și art. 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele cauzei, rezultă cu certitudine că la data de 13 august 2016, Pilat Ion, reprezentat de avocatul Pralea Grigore a depus apel în xerocopie împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți din 19 iulie 2016, fără a achita taxa de stat la depunerea apelului în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, care direct indică că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Conform art. 84 CPC RM, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Iar, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. j) al Legii taxei de stat nr. 1216 XII din 03 decembrie 1992 pentru cererea de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești taxa de stat se stabilește în cuantum de 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Raportând la caz prevederile legale enunțate, instanța de recurs reține că instanța de apel stabilind că apelantul nu a prezentat apelul în original și nu achitat taxa de stat la depunerea cererii de apel, prin prisma prevederile art. 368 alin. (1) CPC întemeiat a dispus, prin încheierea din 18 octombrie 2016, de a nu da curs cererii de apel depusă de către Pilat Ion, reprezentat de avocatul Pralea Grigore acordându-i ultimului un termen pentru prezentarea apelului în original și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 357 lei.

În acest context, argumentele invocate de către recurent precum că este în imposibilitate de a achita taxa de stat din motivul situației materiale a familiei, nu constituie temei de admitere a recursului și casarea încheierii instanței de apel, deoarece la depunerea cererii de apel, recurentul nu a prezentat probe ce ar confirma situația financiară precară și nu a solicitat instanței scutirea de la plata taxei de stat sau eșalonarea plății taxei de stat în condițiile art. 86 CPC.

Altfel spus, cerința cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel sau eșalonarea plății acesteia, urmează a fi înaintată în instanța de apel, care este competentă de a o examina, cu anexarea probelor ce confirmă situația materială dificilă.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională.

Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975*), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashimgdane vs United Kingdom 28 mai 1985*).

Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 parag. 1 CEDO, decât dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (*cauza Bellet vs France §-31, Garcia Manibardo vs Spain §-44*).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa.

Pentru considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a), CPC, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Pilat Ion.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Moroșan Victor împotriva lui Pilat Ion cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță